

حسین بهاری نیا، ۱۴۰۴

بررسی تاثیر عدالت اجتماعی در کاهش یا افزایش میزان جرائم در حقوق کیفری ایران

عدالت اجتماعی یکی از ارکان بنیادین نظم حقوقی و اجتماعی هر جامعه محسوب می‌شود و به‌عنوان اصلی‌ترین عامل توازن، انسجام و امنیت پایدار در میان افراد و نهادهای اجتماعینقش آفرینی می‌کند. در هر نظام حقوقی که عدالت اجتماعی به‌صورت ساختاری و عملی تحقیق‌یابد، شهروندان از احساس امنیت، برابری و احترام به حقوق انسانی برخوردار می‌شوند و در نتیجه انگیزه‌های بزهکارانه کاهش می‌یابد. این پژوهش با هدف تحلیل تأثیر عدالت اجتماعی در کاهش یا افزایش میزان جرائم در حقوق کیفری ایران، به بررسی مبانی نظری ارتباط میانعدالت اجتماعی و جرم، اصول عدالت‌محور در قانون اساسی و قوانین کیفری، و نحوه بازتاب این اصول در سیاست جنایی کشور پرداخته است. روش تحقیق به‌کاررفته، توصیفی - تحلیلیاست و بر پایه منابع کتابخانه‌ای، اسناد حقوقی و تحلیل تطبیقی قوانین کیفری ایران انجامگرفته است. یافته‌ها حاکی از آن است که عدالت اجتماعی نه‌تنها نقش پیشگیرنده‌ای در کاهشجرائم دارد، بلکه فقدان آن یکی از علل اصلی شکل‌گیری رفتارهای مجرمانه و بروزناهنجاری‌های اجتماعی است. هرگونه بی‌عدالتی در نظام اقتصادی، قضایی یا توزیعفرصت‌ها می‌تواند زمینه‌ساز افزایش جرائم و تضعیف اعتماد عمومی گردد. بر این اساس، اجرای سیاست‌های عدالت‌محور در نظام کیفری ایران، از جمله اصلاح قوانین تبعیض‌آمیز، حمایت از اقشار محروم و تضمین حقوق برابر شهروندان، می‌تواند به کاهش چشمگیر جرائم، ارتقای امنیت عمومی و تحکیم بنیان‌های اخلاقی و فرهنگی جامعه بینجامد. این نتایج نشانمی‌دهد عدالت اجتماعی، نه تنها هدف والای نظم حقوقی است، بلکه ابزار مؤثری در تحققامنیت و توسعه پایدار اجتماعی محسوب می‌شود.

کلیدواژه‌ها: عدالت اجتماعی، جرم، حقوق کیفری ایران، سیاست جنایی، نابرابریاجتماعی، پیشگیری از جرم، امنیت عمومی.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۵۲۹۱۵۲۱۹۵۶۳۸۱۵۷۰۴۲۱۶۳۲۶۸۰۳۸

تاریخ دفاع: ۱۴۰۴/۱۰/۰۷

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

Thesis:

Examining the Impact of Social Justice on the Reduction or Increase of Crime Rates in Iranian Criminal Law”

Social justice is considered one of the fundamental pillars of the legal and social order of any society and plays a role as the main factor of balance, cohesion and stable security among individuals and social institutions. In any legal system where social justice is realized in a structural and practical way, citizens enjoy a sense of security, equality and respect for human rights, and as a result, criminal motives are reduced. With the aim of analyzing the effect of social justice in reducing or increasing the amount of crimes in Iran's criminal law, this research has investigated the theoretical foundations of the relationship between social justice and crime, justice-oriented principles in the constitution and criminal laws, and how these principles are reflected in the country's criminal policy. The research method used is descriptive-analytical and based on library sources, legal documents and comparative analysis of Iranian criminal laws. The findings indicate that social justice not only plays a preventive role in reducing crimes, but its lack is one of the main causes of the formation of criminal behaviors and the emergence of social abnormalities. Any injustice in the economic, judicial or distribution of opportunities can lead to an increase in crimes and a weakening of public trust. Based on this, the implementation of justice-oriented policies in Iran's criminal system, including the amendment of discriminatory laws, protection of the deprived classes, and guaranteeing equal rights of citizens, can lead to a significant reduction of crimes, improvement of public security, and consolidation of the moral and cultural foundations of the society. These results show that social justice is not only the supreme goal of the legal order, but also an effective tool in achieving security and sustainable social development.